

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 91.140.90 **Září 2013**

ČSN
EN ISO 14798
27 4008

Výtahy, pohyblivé schody a pohyblivé chodníky – Metodika posuzování a snižování rizika

idt ISO 14798:2009

Lifts (elevators), escalators and moving walks – Risk assessment and reduction methodology

Aufzüge, Fahrtreppen und Fahrsteige – Verfahren zur Risiko beurteilung und -minderung

Ascenseurs, escaliers mécaniques et trottoirs roulants – Méthodologie de l'appréciation et de la réduction du risque – Élément complémentaire

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 14798:2013. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 14798:2013. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Vypracování normy

Zpracovatel: CTN Unie výtahového průmyslu ČR, IČ 27022200, Ing. Jan Dvořák

Technická normalizační komise: TNK 107 Výtahy, pohyblivé schody a pohyblivé chodníky

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Jaroslav Zajíček

EVROPSKÁ NORMA EN ISO 14798
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Leden 2013

ICS 91.140.90

Výtahy, pohyblivé schody a pohyblivé chodníky – Metodika posuzování a snižování rizika
(ISO 14798:2009)

Lifts (elevators), escalators and moving walks – Risk assessment and reduction methodology
(ISO 14798:2009)

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2012-12-24.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

CEN
Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung
Řídicí centrum: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2013 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky Ref. č.
EN ISO 14798:2013 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Termíny a definice 7

3 Obecné zásady 8

3.1 Pojetí bezpečnosti 8

3.2 Pojetí posuzování rizika 8

4 Postup analýzy rizika 10

- 4.1** 1.krok: Stanovení důvodu pro provedení posuzování rizika 10
- 4.2** 2. krok: Utvoření týmu pro posuzování rizika 11
- 4.3** 3. krok: Stanovení předmětu posuzování rizika a souvisejících vlivů 11
- 4.4** 4. krok: Identifikace případů: nebezpečných situací, příčin a následků 13
- 4.5** 5. krok: Posuzování rizika 15
- 5** 6 krok: Hodnocení rizika 19
- 6** 7 krok: Bylo riziko dostatečně sníženo? 19
- 7** 8 krok: Snižování rizika – ochranná opatření 20
- 8** Dokumentace 21

Příloha A (normativní) Formulář pro posuzování rizika 22

Tabulka A.1 – Formulář pro posuzování rizika 22

Příloha B (informativní) Rychlý odkaz na nebezpečí (tabulka B.1), nebezpečné situace (tabulka B.2), příčiny (tabulka B.3), následky (tabulka B.4) a škody (tabulka B.5) 23

Příloha C (normativní) Posuzování prvků rizika – závažnosti (tabulka C.1) a pravděpodobnosti (tabulka C.2) 27

Příloha D (normativní) Posuzování a hodnocení rizika 28

Příloha E (informativní) Úloha vedoucího týmu 30

E.1 Obecná úloha vedoucího týmu 30

E.2 Úvodní jednání pro posuzování rizika 30

E.3 Pravidla pro jednání k posuzování rizika 31

E.4 Vedení jednání k posuzování rizika 31

E.5 Posouzení případů 31

E.6 Ukončení jednání o posuzování rizika 32

Příloha F (informativní) Příklady posuzování rizika a ochranná opatření 33

Bibliografie 39

Předmluva

Text ISO 14798:2009 vypracovala technická komise ISO/TC 178 *Výtahy pohyblivé schody a pohyblivé chodníky* Mezinárodní normalizační organizace (ISO) a tento byl převzat jako EN ISO 14798:2013

technickou komisí CEN/TC 10 *Výtahy pohyblivé schody a pohyblivé chodníky* jejíž sekretariát zajišťuje AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do července 2013 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do července 2013.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Podle vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litevsko, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malty, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko a Turecko.

Oznámení o schválení

Text ISO 14798:2009 byl schválen CEN jako EN ISO 14798:2013 bez jakýchkoliv modifikací.

Úvod

Cílem této mezinárodní normy je popsat zásady a stanovit postup metodiky důsledného a systematického posuzování rizika u výtahů, pohyblivých schodů, pohyblivých chodníků (zkráceně „výtahů“). Analýza rizika a zásady a postup posuzování, popsané v této mezinárodní normě, se však mohou použít při posuzování odpovídajících rizik i jiných zařízení než jen výtahů.

Tato metodika posuzování rizika je nástrojem pro stanovení rizika škod vyplývajících z různých nebezpečí, nebezpečných situací a škodlivých událostí. Znalost a zkušenost provedení, používání, montáže, údržby, havárií, úrazů a odpovídající škody jsou sloučeny tak, aby bylo možno posoudit riziko ve všech fázích životního cyklu výtahů¹ (elevátorů), pohyblivých schodů a pohyblivých chodníků (dále jen „výtahy“) od konstrukce a výroby až po jejich vyřazení z provozu. Uživatelé této metodiky nedělají lékařské posouzení, ale spíše hodnotí události, které by mohly vést k úrovním škody stanoveným v této mezinárodní normě. Při tom tato mezinárodní norma neposkytuje presumpci shody s kterýmikoliv bezpečnostními požadavky u výtahů, včetně těch, které jsou uvedeny v kapitole 1.

POZNÁMKA Posuzování rizika není exaktní vědeckou disciplínou, protože se v procesu vyskytuje určitý stupeň subjektivity.

Doporučuje se, aby tato mezinárodní norma byla zapracována do školení a zpracování návodů tak, aby poskytla základní instrukce pro bezpečnostní aspekty, které jsou zahrnuty do:

- a) vyhodnocování provedení, provozu, zkoušení a používání výtahového zařízení, a
- b) tvorby specifikace nebo norem zahrnutých do bezpečnostních požadavků na výtahy.

Tato mezinárodní norma popisuje kvalitativní metodiku pro posuzování rizika, které velice závisí na posouzení a uvažování členů posuzovacího týmu, který provádí posouzení. Pro zajištění co nejvíce

realistického a důsledného posuzování je důležité, aby se metodika důsledně dodržovala. Pomůcky jako jsou numerické metody posuzování, které sledují strukturu popsanou v této mezinárodní normě, nejsou vyloučeny z použití. Avšak je třeba uznat, že numerické pomůcky pro kvalitativní metody mohou vnést vlastní subjektivitu do kvalitativního postupu.

Kapitola 3 popisuje pojetí bezpečnosti a posuzování rizika. Kapitola 4 popisuje postup analýzy rizika včetně posuzování rizika. Postup hodnocení rizika je uveden v kapitole 5 a postup posuzování rizika je uveden v kapitole 6. Kapitola 7 pojednává o ochranných opatřeních. Kapitola 8 specifikuje příslušnou dokumentaci.

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma stanovuje obecné zásady a zvláštní postupy pro posuzování rizika.

Účelem této mezinárodní normy je poskytnout postup pro rozhodování související s bezpečností výtahů při:

- a) konstrukci, výrobě, montáži a servisu výtahů, výtahových komponent a systémů;
- b) vývoji obecně použitelných postupů pro používání, provoz, zkoušení, ověřování shody a servis výtahů;
- c) tvorbě technických specifikací a norem ovlivňujících bezpečnost výtahů.

Zatímco příklady v této mezinárodní normě se vztahují především na rizika poškození osob, postup posuzování rizika stanovený v této mezinárodní normě může být stejně účinný při posuzování jiných druhů rizik u výtahů, jako je riziko poškození majetku a životního prostředí.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.